

۲۰۱۷/۰۴/۱۴

پوهندوی آصف بهاند

«تلویزیونه څه کانی دې وکړي؟»

نوی چاپ شوی او ویشل شوی کتاب

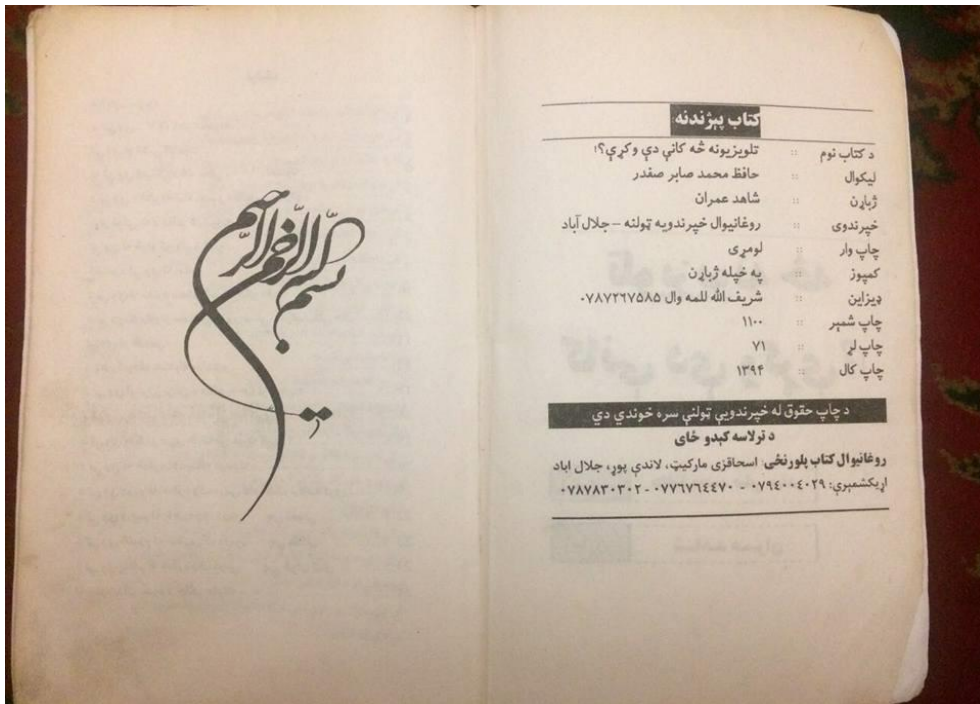
دویمه برخه

«هر دم ازین باغ برې میرسد»

د بنونې او روزنې وزارت د پام وړ!

د توپیک پر ځای باید ماشوم ته قلم او کتاب په لاس کې ورکړو
او کتاب ته مو پام وي چې کوم کتاب په لاس کې ورکړو،
هغه کتاب په لاس کې ورکړو چې د دنیا او آخرت
د سمیدو راز په کې نغښتی وي، نه دا چې
یوازې جنت ته د تلو په پلمه د دنیا
او آخرت د بریادې او د نوي
نسل څه چې، لا د څو
نسلونو د تباهی راز
په کې پټ وي.

د کتاب لیکوال حافظ محمد صابر صفدر بنول شوی دی، پښتو ژبې ته د ژباړن نرم بی شاهد عمران په گوته شوی چې په اغلب گومان مستعار نومونه دي. له کتاب سره د لاندې عکس له لارې ښه معرفي کیدای شئ:

کتاب پېژندنه

د کتاب نوم	::	تلویزیونه څه کانی دې وکړي؟
لیکوال	::	حافظ محمد صابر صفدر
ژباړن	::	شاهد عمران
خپرندوی	::	روغانیوال خپرندویه ټولنه - جلال آباد
چاپ وار	::	لومړی
کمپوز	::	په خپله ژباړن
ډیزاین	::	شریف الله للمه وال ۰۷۸۷۲۶۷۵۸۵
چاپ شمېر	::	۱۱۰۰
چاپ لړ	::	۷۱
چاپ کال	::	۱۳۹۴

د چاپ حقوق له خپرندویې ټولني سره خوندي دي
د نولاسه کېدو ځای

روغانیوال کتاب پلورنځی، اسحاقزی مارکت، لاندې پو، جلال آباد
اریکشمېرې: ۰۷۹۴۰۰۴۰۲۹ - ۰۷۹۴۰۰۴۰۲۹ - ۰۷۷۶۷۶۴۴۷۰ - ۰۷۸۷۸۳۰۳۰۲

د پاڼو شمېره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هبله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

تشویش مه کوی، د کتاب له محتویاتو نه به مو هم خبر کړم چې که څوک یې په غور سره ولولي او زیات نه نیمايي هم چې مراعات کړي، ټوله کورنۍ یې پرته له کومې پوښتنې جنت ته ځي. د کتاب فهرست په دريو مخو نو کې برابر کړای شوی دی، چې لومړی مخ یې دا دی:

1.....	د ژباړن سرېزه.....
4.....	د ټي وي (TV) کتلو گناهونه.....
5.....	ټي وي او اتلس گناهونه.....
6.....	په ټي وي کتونکي د الله تعالی (۱۸۰) لعنتونه.....
7.....	د ټي وي دکتلو له امله کېنسر ، فالج ، د سترگو.....
8.....	يوې نجلی ته د ډاکتر لارښوونه.....
9.....	ټي وي له خپلو کورونو وباسئ.....
9.....	کېنسر د ټي وي له امله.....
10.....	د ټي وي له مضره شعاعگانو (وړانگو) څخه.....
11.....	د ټي وي له راورلو مخکیني او وروستني سترگو ليدلی حال.....
11.....	ټي وي او ناروغي.....
12.....	د دش کتونکو شکلونه بدل شو.....
13.....	د ټي وي لومړنی يرغل د ښځو په حيا او د نارينه.....
18.....	د ټي وي په کتلو ښځه څنگه بې حيا کېږي ؟.....
19.....	د ټي وي په کتلو سړی څنگه بې غيرته کېږي ؟.....
20.....	د ټي وي له خطرې ډک پنځه درسونه.....
21.....	د ټي وي دويم له خطرې ډک درس عام خلک ترلاسه کوي.....
22.....	د ټي وي درېيم له خطرې ډک درس... چې نجوني.....
23.....	د ټي وي څلورم له خطرې ډک درس... چې هلکان.....
24.....	د ټي وي پنځم له خطرې ډک درس... چې ځوان نسل.....
24.....	له هنرمندانو سره د خلکو غايبانه مينه.....

دا ډيره خواشينوونکې مسأله ده چې زموږ په ټولنه کې د يويشتمې پيړۍ په ۲۰۱۷ کال کې داسې تليبيغات کيږي او په بيلابيلو نومونو لمن ورته وهل کيږي.

پخوا ما هڅه کوله چې د مطالعې د عامولو له پاره ډيره پاملرنه وکړم، نور قلموال مې هم هڅول او خپله مې هم يوازي د مطالعې د ارزښت او عاميدو له پاره تر لسو ډيرې مقالې ليکلې دي، خو اوس د دې کتابونو په ليدولو هک پک يم چې څه وکړم، دا يې مطالعه دود شوې، د لوستلو له پاره داسې څه ورته راليري چې له زهرو نه هم بد تره دي، دغه کتاب يې ډيره ښه او ژوندی بيلگه ده.

د ۲۰۱۴ کال په مارچ کې مې د افغانستان د کندوز په ولايت کې د نا مالومو او ناپېژاندو اشخاصو له لوري د شخصي ديني مدرسو د جوړيدو او د کار و بار په توديدو سره، د دې کار پايلو ته په کتو سره او د همداسې افراطيت او همداسې افراطي شخصي ښوونځيو په ډيريدو سره په دې باب د «د افغانستان ښوونيز نظام، جامعة الصالحات، اشرف المدارس يا د نوي نسل...؟» تر سر ليک لاندې يوه مقاله وليکله او د ياد کال د مارچ په لسمه نيټه مې خپره کړه:

د پاڼو شميره: له 2 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de يادونه: دليکنې دليکنيزې ښې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ

د افغانستان بنوونیز نظام جامعة الصالحات، اشرف المدارس یا د نوي نسل... ؟

په ياده مقاله کې ما په سپينه ويلي و و چې:

«په افغانستان باندې له جگړې نه د رازيريدلو سونامي گانو ناوړه او منفي تاثيرات زمور د ټولنيز ژوند د هرې پانې په هره کرينه کې تر سترگو کيدای شي. دلته خبره د افغانستان په بنوونیز نظام او په دې نظام کې پر شته مرضونو او ستونزو باندې ده. بحث مو د بنوونیز نظام په دايره کې د اشرف المدارس (جامعة الصالحات) په نامه د يوه بل گل؟ په غورږيدو دی. داسې گل او داسې مدرسې چې هر څه د افراطيت او تشدد په خم کې رنگوي. په اسلام کې د راغلو اصولو له مخې، پرته له شکه چې اسلام د تشدد دين نه دی؛ خو کله چې دين له سياست سره غوټه کړای شي او له هغه نه سياسي موخو ته د رسيدو له پاره استفاده وشي، نو دين نه د سواستفادي زمينه برابريږي، چې دا کار له بده مرغه اوس بڼه په مزه روان دی او زمور په هيواد افغانستان کې د ډيرو ډلو پالیسي همداسې ده. د افغانستان په کندوز ولايت کې د اشرف المدارس (جامعة الصالحات) په نامه د نجونو بنوونځی يا ديني مدرسه، د بنوونې اوروزني وزارت له اجازې پرته په جلا پروگرام سره زده کوونکي روزي، سپينه به يې وايو پایله يې بنسټ پالنه او خان وژنه ده. همدا اوس دا لړۍ د بهرنیو کړيو د اهدافو د ترسره کولو له پاره د خامو موادو د توليد د يوې فابريکې حيثيت لري.»

بلي! پایله يې هغه شوه چې ما ويلي وو:

– د کندوز څو ځلي جگړې او څو ځلي سقوط ،

– د بې شميره خلکو وژل او بې ځايه کيدل،

– کندوز د نړيوالو قدرتونو د سيالی ډگر،

– او په پای کې د کندوز اوسنی څڅپانده وضع.

دا د امریکايي او غربي ديموکراسۍ ترچترلاندي، د اسلامي دولت په دايره کې د بربادۍ هغه پروگرام دی چې له د يارلس کلونو را په دې خوا پيل شوی دی. اوس يې کنترول د دولت؟ له واکه هم وتلي دی، پرې خبر هم نه وي چې چيرې او څه وخت او څوک داسې مدرسې جوړوي. بڼه مثال يې په کندز کې «جامعة الصالحات» نومي مدرسه ده. اوس دلته دا پوښتنې مطرح کيږي چې: ولې يې جوړه کړه؟ چا د څه له پاره جوړه کړ؟ څوک يې تمويلوي؟ مسوليت يې د چا پر غاړه دی؟ پایلې يې څه دي؟ له دې مدرسې خلاصيدونکي چيرې جذبيږي او څه کوي د کار ساحه يې کومه

د پاڼو شميره: له 3 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ

ده؟ دا او دي ته ورته نوري داسې پوښتنې چې زموږ په وطن کې د نوي نسل د روزنې په برخه کې د جدي پاملرنې وړ دي.

يو وخت همدې جنګي ډلو يا د پرديو نيابتي عسکرو يو کتاب خپور کړی و، چې سرليک يې «نظامي درسونه» و او ما د ۲۰۱۳ کال د مې په ۱۷ مه نيټه مفصله مقاله ور باندې خپره کړه او د عواقبو په باب مي يې هم خپل نظر څرګند کړ. دلته يې د موضوع د مهم والي په پار د مقالې **مهمه** برخه يو ځل بيا رل اخلم:

اوورسته له څومره کلونو دا دی بيا نوید صاحب د افغان کوچنيانو د زدکړې په برخه کې يوې ستړې ستونزې ته د يوې عيني او ژوندۍ خاطرې په ليکلو سره اشاره کړې ده. د بي بي سي په پښتو ويبسايټ کې د نورالبشر نوید د کالمونو په سلسله کې د ۲۰۱۳ کال د مې په ۱۲ مه نيټه د «د جهاد په کتاب پسي يو ليواله ماشوم» يو کالم راغلی دی. په دې کالم کې د هماغې کيسې بله برخه راغلي ده، چې په ۱۹۹۱ کې چې نوید د يوه افغان ماشوم د دودغرن ژوند انځور په کې ايستلی و. په دې توپير سره چې په ۱۹۹۱ م کال کې افغان ماشوم د ورونو او مور د نس مړولو له پاره مندې وهلي، خو دا بل ماشوم جنت ته د تللو په خاطر د جهاد کتاب لټوي. دا ماشوم بنيادي د هغه کتاب په لټون پسي راوتلی وي چې حقاني شبکې د «نظامي درسونه» تر سرليک لاندې چاپ او خپور کړی و چې پرته له معلم او تربنګه نه يې د جهاد طريقه ښووله. **دغه «ماشوم ته خپل استاد ويلي و چې د جهاد کتاب وگوره. څه ظالم، قاتل استاد دی چې خپل شاگرد ته هغه لارښيي چې په خپله پرې د تلو جرأت نه شي کولای.»**

ځيني سياسيون او د نظرخواوندان لا په دې نظر دي چې نقص په نظام کې نه دی. له نن نه دوه درې ورځې مخکې بناغلي مسکينيار په خپل تلويزيون کې د خپلوسياسي تبصرو په لړ کې په زغرده و ويل چې: «نيمګړتيا په نظام کې نه ده، نظام بايد بدل نه شي، نيمګړتيا په کرزي کې ده او د کرزي په کاري ټيم کې ده، دوی بايد بدل شي.» زه داسې فکر کوم چې تر ټولو ستره نيمګړتيا په نظام او سيستم کې ده. په سياسي او ښوونيز نظام کې. مور بايد د شخص يا اشخاصو د بدلون نه مخکې، د نظام او سيستم د بدلون په فکر کې اوسو، د ټولني طرز تفکر بايد بدل کړای شي، د ټوپک پر ځای بايد ماشوم ته قلم او کتاب په لاس کې ورکړو او کتاب ته مو پام وي چې کوم کتاب په لاس کې ورکړو، هغه کتاب په لاس کې ورکړو چې د دنيا او آخرت د سميدو راز په کې نغښتی وي، نه دا چې يوازي جنت ته د تلو په پلمه د دنيا او آخرت د بربادې او دنوي نسل څه چې لا د ځونسلونو د تباھې راز په کې پټ وي. همدا جنت ته د تګ د منفي او بدو تبليغاتو وجه ده چې زموږ ډيری کوچنيانو ته، زموږ گلانو ته ويل شوي دي چې:

ټوپک د ځوانانو ګاڼه ده.

خو تر نن پورې نه دي ورته ويل شوي چې:

قلم د نوي نسل ګاڼه ده،

زدکړه او پوهه د نوي نسل زيوردي،

کمپيوټر د نوي نسل د وړاندې تګ او د علم او پوهې د زدکړې او لاس ته راوړلو بڼه وسيله ده.

د تيارې د استازو مشرانو او رهبرانو په لور اواز په خپلو خبرو کې ويلي دي:

«ګورئ!»

پام کوئ چې فيسبوکي ځوانان مو چپه کوي.»

دوی د خپل ژوند د اوږدولو له پاره له رڼا (پوهه) سره مخالفت کوي. دا ستره او د پام وړ خبره ده چې: تر ټولو ستره ګناه، ستر خيانت او ستره جفا دا ده چې نوی نسل له حقايقو لرې، له پوهې او تکنالوژۍ څنګ ته، په تياروکې وساتل شي.

د دويمې برخې پای